

ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΣΥΝΕΞΕΤΑΣΗΣ ΕΚΘΕΣΗ-ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ : ΠΑΙΔΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΚΕΙΜΕΝΟ Ι. (ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ) : Ανθρώπινα Δικαιώματα στον κόσμο των παιδιών

Η UNICEF, μέσω της *Ομιλίας του Κόφι Ανάν, Γενικού Γραμματέα ΟΗΕ, τον Μάρτη του 2016*, ανακοίνωσε ότι πάνω από 86,7 εκατομμύρια παιδιά, κάτω των 7 ετών, έχουν περάσει ολόκληρη τη ζωή τους σε ζώνες συγκρούσεων, θέτοντας την ανάπτυξη του εγκεφάλου τους σε κίνδυνο. Ένα παιδί γεννιέται με 253 εκατομμύρια ενεργούς νευρώνες, αλλά το αν ο εγκέφαλος θα φθάσει την πλήρη ενήλικη ικανότητα των περίπου ενός δισεκατομμυρίου συνδεδεμένων νευρώνων, εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την ανάπτυξη στην πρώιμη παιδική ηλικία, τονίζει η UNICEF. Αυτό περιλαμβάνει το μητρικό θηλασμό και τη διατροφή στην πρώιμη παιδική ηλικία, τα πρώτα ερεθίσματα που θα δεχθεί από εκείνους που το φροντίζουν, τις πρώτες ευκαιρίες για μάθηση και τη δυνατότητα να μεγαλώσει και να παίξει σε ένα ασφαλές και υγιές περιβάλλον. Κατά τη διάρκεια των πρώτων επτά ετών της ζωής, ο εγκέφαλος ενός παιδιού έχει τη δυνατότητα να ενεργοποιεί 1.000 εγκεφαλικά κύτταρα κάθε δευτερόλεπτο. Κάθε ένα από αυτά τα κύτταρα, γνωστά ως νευρώνες, έχει τη δύναμη να συνδέεται με άλλους 10.000 νευρώνες χιλιάδες φορές ανά δευτερόλεπτο. Οι εγκεφαλικές συνδέσεις χρησιμεύουν ως δομικά στοιχεία του μέλλοντος του παιδιού, καθορίζοντας την υγεία του, τη συναισθηματική ευεξία και την ικανότητα μάθησης, περιγράφει η UNICEF. Τα παιδιά όμως που ζουν μέσα σε συγκρούσεις, συχνά εκτίθενται σε ακραία ψυχικά τραύματα, που τα θέτουν σε κίνδυνο διαβίωσης σε συνθήκες τοξικού στρες, μια κατάσταση που αναστέλλει τις συνδέσεις των κυττάρων του εγκεφάλου – με σημαντικές συνέπειες στη γνωστική, κοινωνική και σωματική τους ανάπτυξη σε ολόκληρη τη ζωή τους, συνεχίζει η ανακοίνωση.

Στοιχεία της UNICEF πιστοποιούν ότι σε παγκόσμιο επίπεδο το 1 στα 11 παιδιά, ηλικίας 6 ετών ή νεότερα, έχουν περάσει την πιο κρίσιμη περίοδο της ανάπτυξης του εγκεφάλου μέσα σε συγκρούσεις. «Εκτός από τις άμεσες φυσικές απειλές που αντιμετωπίζουν τα παιδιά σε περιπτώσεις κρίσεων, διατρέχουν επίσης κίνδυνο από τα βαθιά ριζωμένα ψυχικά τραύματα» αναφέρει στην ανακοίνωση η Πία Μπρίτο, επικεφαλής της UNICEF για την Πρώιμη Παιδική Ανάπτυξη. «Οι συγκρούσεις στερούν από τα παιδιά την ασφάλεια, την οικογένεια και τους φίλους τους, το παιχνίδι και την καθημερινότητα. Όλα αυτά είναι ειδοποιά στοιχεία της παιδικής ηλικίας που παρέχουν στα παιδιά την καλύτερη δυνατή ευκαιρία να αναπτυχθούν πλήρως και να μαθαίνουν αποτελεσματικά, δίνοντάς τους τη δυνατότητα να συμβάλουν στις οικονομίες και τις

κοινωνίες τους, αλλά και στην οικοδόμηση ισχυρών και ασφαλών κοινοτήτων, όταν ενηλικιωθούν» εξηγεί η κ. Μπρίτο. Και συνεχίζει: «Αυτός είναι ο λόγος, για τον οποίο επιτάσσεται να επενδύσουμε περισσότερο, ώστε να παρέχουμε στα παιδιά και εκείνους που τα φροντίζουν κρίσιμες προμήθειες και υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένου του εκπαιδευτικού υλικού, της ψυχοκοινωνικής στήριξης και ασφαλείς χώρους, φιλικούς προς τα παιδιά, που μπορούν να συντείνουν στην αποκατάσταση της αίσθησης της παιδικής ηλικίας εν μέσω μιας σύγκρουσης», αναφαίρετο, αδιαμφισβήτητο, δικαίωμα των παιδιών.

Τα αίτια του πολέμου λόγω της φύσης τους δύσκολα ερμηνεύονται. Η κοινωνική συμπεριφορά δεν υπόκειται σε φυσικούς νόμους με τον ίδιο τρόπο, όπως οι κυκλώνες και οι σεισμοί. Οι άνθρωποι γράφουν οι ίδιοι την ιστορία τους, συχνά με τη βία και μερικές φορές κατά ανεξήγητο τρόπο. Τα αίτια διαφαίνονται περίπλοκα και πολυδιάστατα και διαφέρουν, συχνά θεμελιωδώς, από πόλεμο σε πόλεμο. Κανένα από τα αίτια αυτά δεν μπορεί να γίνει αυθύπαρκτα αποδεκτό, αν δεν προϋποθέσουμε την ευρύτερη ηθική κενότητα και ο κύριος «υπόδικος» είναι οι πολιτικές ηγεσίες. Ο πολιτικός ηγέτης καθορίζει την εξωτερική πολιτική και, αν ο ίδιος στερείται ηθικής βάσης, τότε συγκαλύπτοντας τα βαθύτερα αίτια των επιλογών του υποσκάπτει την ειρήνη, θυσιάζει το λαό του στο βωμό του «εθνικού συμφέροντος» και τον κόσμο ολόκληρο στο βωμό της προσωπικής του φιλοδοξίας -μάλλον κενοδοξίας, ή της προσωπικής του παραφροσύνης. Αδυνατεί να κατανοήσει ότι ύψιστο ανθρώπινο δικαίωμα είναι η ειρήνη και ότι το αξίωμα που κατέχει – δημοκρατικά ή μη – τον θέτει προ τεραστίων ευθυνών απέναντι στον λαό του και την ανθρωπότητα, δεν του αφήνει περιθώρια για ηθικά «παραστρατήματα».

Δικαιολογημένοι προβληματισμοί έχουν εκφραστεί για το ρόλο της επιστήμης στον πόλεμο και στην οικολογική καταστροφή. Αυτοί, όμως, συναρτώνται άμεσα με τη μη συμμετοχή των πολιτών σε καίρια ζητήματα. Η άγνοια ή, ακόμα χειρότερα, η ημιπληροφόρηση λειτουργούν ως αίτιο της “περιθωριοποίησης” των πολιτών, αλλά προκύπτουν και ως επακόλουθο. Πέρα από αυτό, έχει, επίσης, εδραιωθεί η σαρωτική επικράτηση της ατομικής ιδιώτευσης, σε αντίθεση με εποχές όπου, πλασματικά ή μη, πρωταγωνιστούσε η πρακτική του συλλογικού στόχου, επιδίωξης και δημιουργίας.

Ο κόσμος μας, αναντίλεκτα, θα ήταν ένας κόσμος με ανθρωποκεντρικό πρόσωπο, αν η συνεργασία εκτόπιζε τον ανταγωνισμό, αν, ό,τι ωραίο υπάρχει στη φύση, δεν καταστρεφόταν, για να παραχωρήσει τη θέση του σε τρομερές μηχανές που δημιουργήθηκαν μόνο για να σκοτώνουν ανθρώπους και περιβάλλον. Ο ΟΗΕ ανέκαθεν υπεστήριζε ότι για την αντιμετώπιση της φρίκης του πολέμου η πρόληψη είναι καλύτερη από την θεραπεία και ότι οι αιτίες, όχι μόνο τα συμπτώματα, επιβάλλεται να αντιμετωπίζονται στην καρδιά του προβλήματος. Όμως, οι ευγενείς αυτές φιλοδοξίες δεν οδεύουν σε αποτελεσματική έκφραση στην πράξη. Ως αποτέλεσμα, η διεθνής κοινότητα σήμερα έρχεται αντιμέτωπη με ανθρωπιστικές προκλήσεις χωρίς προηγούμενο. Απέναντι, λοιπόν, σε επείγουσες ανθρωπιστικές ανάγκες και παρατεταμένες κρίσεις αναδύεται το επιτακτικό αίτημα να ζήσουν τα παιδιά σε περιβάλλοντα φιλικά με τα δικαιώματά τους να είναι το έμβλημα της Ζωής, γιατί δεν υπάρχει τίποτε πιο φρικτό από το να βλέπει ένα παιδί τη ζωή του ως φρικτή και τους Μεγάλους- Υπεράνθρωπους των Επιτευγμάτων και του Πολιτισμού, ανήμπορους να συναντήσουν την Αλήθεια της Καρδιάς του.....

(Διασκευή) αποσπάσματα Ομιλίας του Κόφι Ανάν, Γενικού Γραμματέα ΟΗΕ και άρθρου από το ΒΗΜΑ, 24/03/2016 («Unicef: 87 εκατ. παιδιά δεν έχουν γνωρίσει τίποτα άλλο, μόνο πόλεμο»)

ΚΕΙΜΕΝΟ ΙΙ (ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ): Τα δύο γράμματα του Γκάντι στον Α. Χίτλερ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ- ΠΕΡΙΚΕΙΜΕΝΟ:: Τον Ιούλιο του 1939 κι ενώ ο Χίτλερ είχε ήδη καταλάβει την Τσεχοσλοβακία χωρίς πολλές ενοχλήσεις, ο Γκάντι του έστειλε μία επιστολή (στις 23-7-1939), με σκοπό να τον προλάβει πριν αρχίσει τον πόλεμο. Το γράμμα δεν έφτασε στον προορισμό του (λόγω παρέμβασης των Βρετανών, όπως λέγεται). Έναν μήνα μετά ο Χίτλερ εισέβαλε στην Πολωνία. Μετά από ενάμιση χρόνο (24 Δεκεμβρίου 1940) ο Γκάντι έστειλε δεύτερο γράμμα στον Χίτλερ, πιο μακροσκελές αυτή τη φορά. Ακολουθούν αποσπάσματα από τις δύο αυτές επιστολές.

Αγαπητέ φίλε,

Φίλοι μου με παρακινούν να σας γράψω για το καλό της ανθρωπότητας. Αλλά αρνούμεν την παράκλησή τους, καθώς αισθανόμουν πως όποιο γράμμα από εμένα θα αποτελούσε απρέπεια. Κάτι μου λέει πως δεν πρέπει να ενεργήσω υπολογιστικά και πως πρέπει να κάνω την επίκλησή μου, όσο κι αν αξίζει μια τέτοια ενέργεια.

Είναι αρκετά ξεκάθαρο πως σήμερα είστε ο μόνος άνθρωπος που μπορεί να αποτρέψει έναν πόλεμο ο οποίος μπορεί να υποβιβάσει την ανθρωπότητα σε ένα πρωτόγονο επίπεδο. Είναι αναγκαίο να πληρώσετε αυτό το τίμημα για κάποιον σκοπό, όσο άξιος και να νομίζετε πως είναι; Θα ακούσετε την επίκληση κάποιου που προμελετημένα έχει αποφύγει τη μέθοδο του πολέμου όχι χωρίς σημαντική επιτυχία;

[...] Αν όχι οι Βρετανοί, τότε κάποια άλλη δύναμη σίγουρα θα βελτιώσει τη μέθοδό σας και θα σας νικήσει με το ίδιο σας το όπλο. Δεν αφήνετε καμία κληρονομιά στο λαό σας για την οποία θα ήταν περήφανος. Δεν μπορούν να περηφανεύονται για ένα ρεσιτάλ βάνανσων πράξεων, όσο έντεχνα σχεδιασμένο και να είναι. Οπότε, σας κάνω επίκληση στο όνομα της ανθρωπότητας να σταματήσετε τον πόλεμο. Δεν θα χάσετε τίποτα. Το μόνο που θα αποδειχτεί θα είναι πως η δύναμη καταστροφής σας ήταν μεγαλύτερη.

[...] Σε αυτήν την εποχή όπου οι καρδιές των λαών της Ευρώπης λαχταρούν την ειρήνη, είναι πολύ να σας ζητήσω να κάνετε μια προσπάθεια για την ειρήνη εν μέσω μιας εποχής που ίσως να μη σημαίνει τίποτα για σας προσωπικά αλλά η οποία πρέπει να σημαίνει πολλά στα εκατομμύρια των Ευρωπαίων των οποίων το άλαλο ουρλιαχτό για ειρήνη ακούω, καθότι τα αυτιά μου αφιερώνονται στο να ακούνε τους εκατομμύρια άλαλους . Σκόπευα να απευθύνω μια κοινή επίκληση σε εσάς και στον Κύριο Μουσολίνι, τον οποίο είχα το προνόμιο να συναντήσω, όταν ήμουν στη Ρώμη κατά τη διάρκεια της επίσκεψής μου στη Βρετανία ως απεσταλμένος του Συνεδρίου Στρογγυλής Τραπέζης. Εύχομαι να θεωρήσει αυτήν ως απευθυνόμενη και στον ίδιο με τις αναγκαίες αλλαγές.

Παραμένω ο ειλικρινής σας φίλος

Μ.Κ. Γκάντι

ΚΕΙΜΕΝΟ ΙΙΙ.(ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ): Το μικρό κορίτσι , Ναζίμ Χικμέτ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ- ΠΕΡΙΚΕΙΜΕΝΟ: Ήταν το πρωί της 6ης Αυγούστου 1945 , 08:15 (02:15 ώρα Ελλάδος), όταν ένα αμερικανικό βομβαρδιστικό αεροπλάνο με το όνομα «Enola Gay» έριχνε στην Χιροσίμα της Ιαπωνίας, για πρώτη φορά στην Ιστορία, ατομική βόμβα ουρανίου. Άμεσα σκοτώθηκαν περίπου 70.000 άνθρωποι. Η «ακτίνα» καταστροφής της βόμβας ήταν περίπου 1,6 χιλιόμετρα από το επίκεντρο της έκρηξης καταστρέφοντας κυριολεκτικά την πόλη, όπου φούντωσαν πυρκαγιές. Οι αρχές των ΗΠΑ εκτιμούν ότι περίπου 12 τετραγωνικά χλμ καταστράφηκαν ολοσχερώς, τα εννέα δέκατα από τα σπίτια της Χιροσίμα έγιναν στάχτη και καταστράφηκε περίπου το 69% των οικοδομημάτων της πόλης. Στους επόμενους μήνες άλλοι περίπου 60.000 άνθρωποι απεβίωσαν από τραύματα ή από την έκθεση στη ραδιενέργεια. Στις 9 Αυγούστου 1945, στις 11:02 π.μ., στο Ναγκασάκι ρίφθηκε η δεύτερη πυρηνική βόμβα της Ιστορίας, βόμβα πλουτωνίου, που σκότωσε άμεσα περί τους 40.000 ανθρώπους. Σύμφωνα με στατιστικές, ο τελικός απολογισμός ήταν 73.884 νεκροί, 74.909 τραυματίες και 120.820 ασθενείς προσβληθέντες από τη ραδιενέργεια. Συνειδητοποιώντας αργότερα το μέγεθος της καταστροφής, ο συγκυβερνήτης του αμερικανικού βομβαρδιστικού Enola Gay, που έριξε τη βόμβα στη Χιροσίμα, έγραψε στο ημερολόγιό του: “Θεέ μου, τι κάναμε;” Το ποίημα του Ναζίμ Χικμέτ, *Kiz Çocuğu* (Το μικρό κορίτσι) είναι μια έκκληση για την ειρήνη από ένα επτάχρονο κοριτσάκι, δέκα χρόνια μετά το θάνατό του στη Χιροσίμα. Είναι ένα από τα πιο σημαντικά αντιπολεμικά τραγούδια και το έχουν ερμηνεύσει σπουδαίοι καλλιτέχνες και συγκροτήματα, όπως η Τζόαν Μπαέζ. Το ποίημα αυτό δεν είχε τυχαία τον τίτλο “Το μικρό κορίτσι”. Η κωδική ονομασία της ατομικής βόμβας που έριξαν οι ΗΠΑ στη Χιροσίμα ήταν “Μικρό Αγόρι” (“little boy”).

Το μικρό κορίτσι (*Kiz Çocuğu*)

«Εγώ είμαι, εγώ είμαι που χτυπάω την πόρτα σας.

Εδώ ή αλλού, χτυπάω όλες τις πόρτες
ω, μην τρομάζετε καθόλου που είμαι αθώρητη
κανένας μια μικρή νεκρή δεν μπορεί να δει.

Εδώ και δέκα χρόνια εδώ καθόμουν
στη Χιροσίμα ο θάνατος με βρήκε
κι είμαι παιδί, τα εφτά δεν τα καλόκλεισα,
μα τα νεκρά παιδιά δε μεγαλώνουν.

Πήραν πρώτα φωτιά οι μακριές πλεξούδες μου
μου καήκανε τα χέρια και τα μάτια
όλη-όλη μια φουχτίτσα στάχτη απόμεινα
την πήρε ο άνεμος κι αυτή σ' ένα ουρανό συννεφιασμένο.

Ω, μη θαρρείτε πως ζητάω για μένα τίποτα,
κανείς εμένα δε μπορεί να με γλυκάνει
τι* το παιδί που σαν κομμάτι εφημερίδα κάηκε
δε μπορεί πια τις καραμέλες σας να φάει.

Εγώ είμαι που χτυπάω την πόρτα σας, ακούστε με,
φιλέψτε με μονάχα την υπογραφή σας
έτσι που τα παιδάκια πια να μη σκοτώνονται
και να μπορούν να τρώνε καραμέλες.»

(απόδοση ΓΙΑΝΝΗ ΡΙΤΣΟΥ) *τι = ποιητική απόδοση του αιτιολογικού “γιατί”)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

A1. Ποιες είναι οι επιπτώσεις των πολεμικών συγκρούσεων στα παιδιά σύμφωνα με τον συντάκτη του Κειμένου I, όπως αυτές παρουσιάζονται στις δύο πρώτες παραγράφους. (80 – 90 λέξεις).

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Β

B1. i. Να επιβεβαιώσετε ή να διαψεύσετε τους ακόλουθους ισχυρισμούς που αναφέρονται στα Κείμενα I και II: και να αιτιολογήσετε την απάντησή σας με χωρία στο κείμενο.

α. «Στοιχεία της UNICEF πιστοποιούν ότι σε παγκόσμιο επίπεδο το 1 στα 11 παιδιά, ηλικίας 8 ετών ή νεότερα, έχουν περάσει την πιο κρίσιμη περίοδο της ανάπτυξης του εγκεφάλου μέσα σε συγκρούσεις.» **Κείμενα I.)**

β. «Κανένα από τα αίτια αυτά δεν μπορεί να γίνει αυθύπαρκτα αποδεκτό, αν δεν προϋποθέσουμε την ευρύτερη ηθική κενότητα και ο κύριος «υπόδικος» είναι οι πολιτικές ηγεσίες.» **(Κείμενα I.)**

γ. «Οι άνθρωποι δεν μπορούν να περηφανεύονται για ένα ρεσιτάλ βάνουσων πράξεων, όσο έντεχνα σχεδιασμένο και να είναι.» **(Κείμενα II.)**

δ. «Αν όχι οι Βρετανοί, τότε κάποια άλλη δύναμη σίγουρα θα βελτιώσει τη μέθοδό σας και θα σας νικήσει με το ίδιο σας το όπλο.» **(Κείμενα II.)**

ε. «Ο κόσμος μας, αναντίλεκτα, θα ήταν ένας κόσμος με ανθρωποκεντρικό πρόσωπο, αρκεί η συνεργασία να εκτόπιζε τον ανταγωνισμό.» **(Κείμενα I.)**

Μονάδες 10

ii. «...γιατί δεν υπάρχει τίποτε πιο φρικτό από το να βλέπει ένα παιδί τη ζωή του ως φρικτή και τους Μεγάλους - Υπεράνθρωπους των Επιτευγμάτων και του Πολιτισμού, ανήμπορους να συναντήσουν την Αλήθεια της Καρδιάς του...». Να αποδώσετε το νόημα του αποσπάσματος σε παράγραφο (80-90 λέξεις).

Μονάδες 5

B2. i. Συγκρίνοντας τα Κείμενα και II, σε ποια συμπεράσματα θα καταλήγατε ως προς την ποιότητα και το ρόλο της πολιτικής ηγεσίας στην επιλογή ή όχι του πολέμου; (80 – 90 λέξεις).

Μονάδες 2

ii. Πώς οργανώνει την πειθώ, ο συντάκτης στην δεύτερη παράγραφο του κειμένου I; Τεκμηριώσατε την απάντησή σας. Να εντοπίσετε τρεις γλωσσικές επιλογές και στη συνέχεια να αναφερθείτε στο επικοινωνιακό τους αποτέλεσμα. ή (Ποιος είναι ο ισχυρισμός που επιχειρεί να αποδείξει ο συντάκτης στην δεύτερη παράγραφο του

κειμένου Ι, ποια τα δεδομένα και ποιες οι εγγυήσεις κατά την επιχειρηματολογία Tulmin);)

Μονάδες 8

iii. Εντοπίσατε τρεις λεξικογραμματικές επιλογές του κειμένου ΙΙ, (που αφορούν την στίξη, το ρηματικό πρόσωπο, τα σχήματα λόγου) και στη συνέχεια να αναφερθείτε στο επικοινωνιακό τους αποτέλεσμα.

Μονάδες 3

iv. Για ποιον λόγο χρησιμοποιεί την διπλή παύλα, ο συντάκτης στην τρίτη παράγραφο του κειμένου Ι;

Μονάδες 2

B3. i «Ο κόσμος μας, αναντίλεκτα, θα ήταν ένας κόσμος με ανθρωποκεντρικό πρόσωπο, αν η συνεργασία εκτόπιζε τον ανταγωνισμό, αν, ότι ωραίο υπάρχει στη φύση, δεν καταστρεφόταν, για να παραχωρήσει τη θέση του σε τρομερές μηχανές που δημιουργήθηκαν μόνο για να σκοτώνουν ανθρώπους και περιβάλλον. Ο ΟΗΕ ανέκαθεν υπεστήριζε ότι για την αντιμετώπιση της φρίκης του πολέμου η πρόληψη είναι καλύτερη από την θεραπεία και ότι οι αιτίες, όχι μόνο τα συμπτώματα, επιβάλλεται να αντιμετωπίζονται στην καρδιά του προβλήματος. Όμως, οι ευγενείς αυτές φιλοδοξίες δεν οδεύουν σε αποτελεσματική έκφραση στην πράξη. Ως αποτέλεσμα, η διεθνής κοινότητα σήμερα έρχεται αντιμέτωπη με ανθρωπιστικές προκλήσεις χωρίς προηγούμενο. Απέναντι, λοιπόν, σε επείγουσες ανθρωπιστικές ανάγκες και παρατεταμένες κρίσεις αναδύεται το επιτακτικό αίτημα να ζήσουν τα παιδιά σε περιβάλλοντα φιλικά με τα δικαιώματά τους να είναι το έμβλημα της Ζωής, γιατί δεν υπάρχει τίποτε πιο φρικτό από το να βλέπει ένα παιδί τη ζωή του ως φρικτή και τους Μεγάλους-Υπεράνθρωπους των Επιτευγμάτων και του Πολιτισμού, ανήμπορους να συναντήσουν την Αλήθεια της Καρδιάς του.....»

Να γράψετε στο τετράδιό σας το παρόν χωρίο του κειμένου ΙΙ. αντικαθιστώντας κάθε υπογραμμισμένη λέξη με μία συνώνυμή της, ώστε το ύφος να γίνει λιγότερο δοκιμακό και περισσότερο καθημερινό και απλό, χωρίς να αλλοιώνεται το νόημα του αποσπάσματος.

ii. Αναπτύξατε μία παράγραφο 80 λέξεων με τις παραπάνω υπογραμμισμένες λέξεις του κειμένου.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Διαβάζοντας το ποίημα, ποιο θεματικό κέντρο αντιλαμβάνεσθε; Το παρόν χωρίο: «φιλέψτε με μονάχα την υπογραφή σας έτσι που τα παιδάκια πια να μη σκοτώνονται και να μπορούν να τρώνε καραμέλες.» ενισχύει την άποψή σας; Εντοπίσατε τέσσερις κειμενικούς δείκτες (έναν περιεχομένου και τρεις μορφής που το υπηρετούν.) Θεωρείτε ότι η σημερινή πραγματικότητα της ασύστολης καταστρατήγησης των δικαιωμάτων των παιδιών σκιαγραφείται από το παρόν θεματικό κέντρο; (150-200 λέξεις)

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Με αφορμή τον επικείμενο εορτασμό της Παγκόσμιας Ημέρας του Παιδιού την πρώτη Ιουνίου, δημοσιεύματα Του Τύπου γνωστοποιούν στοιχεία που αποδεικνύουν την **κατάφωρη, ασύδοτη έξαρση του φαινομένου εκμετάλλευσης παιδιών σε ολόκληρο τον κόσμο.** Ευαισθητοποιημένοι από το γεγονός και βασιζόμενοι στα κείμενα αναφοράς , αλλά και σε βιώματα και εμπειρίες σας, αποφασίζετε να συντάξετε ένα άρθρο για την εφημερίδα του Δήμου σας στο οποίο καταθέτετε τις απόψεις σας αναφορικά με τις επιπτώσεις του φαινομένου, αλλά και πιθανές προτάσεις για την αναβάθμιση της θέσης των παιδιών στις σύγχρονες κοινωνίες. **(350-400 λέξεις)**

Μονάδες 30

